

กรมอุทยานฯ นำร่อง 'กฤษบุรี'

ติดตั้ง Camera trap ฝ้าระวัง 'ช้าง-สัตว์ป่า'

กรมอุทยานฯ นำร่อง 'กุยบุรี'

ติดตั้ง Camera trap เฝ้าระวัง 'ช้าง-สัตว์ป่า'

หลายสิบปีที่ผ่านมา การแก้ปัญหาความขัดแย้งระหว่างคนกับช้างป่าที่บ้านป่าละอู ต.ห้วยสัตว์ใหญ่ อ.หัวหิน และช้างป่าในพื้นที่รอบเขตอุทยานแห่งชาติกุยบุรี ครอบคลุมพื้นที่ อ.กุยบุรี อ.สามร้อยยอด อ.ปราณบุรี และ อ.เมือง จ.ประจวบคีรีขันธ์ ได้รับความสนใจจากหน่วยงานระดับนโยบายและทุกหน่วยงานในพื้นที่ เพื่อหาแนวทางในการแก้ไขทั้งปัญหาช้างป่าบุกกินพืชไร่และทำลายบ้านเรือนของประชาชน รวมทั้งช้างป่าเดินบนถนน ต้องได้รับการแก้ไขทั้งระยะสั้นและระยะยาว ขณะที่แนวคิดในการสร้างสรรค์นวัตกรรมใหม่ๆ เพื่อขับไล่ช้างป่าเข้าป่าหากินในธรรมชาติถูกนำไปทดลองใช้ในพื้นที่จริง

นายมานะ เพิ่มพูล หัวหน้าพื้นที่อนุรักษ์แบบบูรณาการอุทยานแห่งชาติแก่งกระจาน จ.เพชรบุรี เปิดเผยว่า ที่ผ่านมามีอุทยานฯ ร่วมกับทีมนักวิชาการและนักศึกษา คณะเทคโนโลยีสารสนเทศมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี นำโดรนทดสอบการบิน โดยติดตั้งลำโพงเป็นเสียงผึ้งและแสงไฟเพื่อประเมินประสิทธิภาพการไล่ช้างป่าที่เดินหากินบนถนนสายพุไทร-ไทรเอน ใกล้กับหน่วยพิทักษ์อุทยานฯ เขาหุบเต่า เพื่อให้เจ้าหน้าที่ชุดลาดตระเวนใช้อุปกรณ์ที่มีความปลอดภัยในการปฏิบัติหน้าที่ไล่ช้างในพื้นที่ ต.ห้วยสัตว์ใหญ่ และพื้นที่การเกษตรของชาวบ้านรอบบริเวณโรงเรียนอานันท์ ผลการทดสอบในระยะแรกยอมรับว่าได้ผลเป็นที่น่าพอใจ ช้างเดินหนีเข้าป่าทันที

“แต่ต่อมาพบว่าช้างป่าบางตัวเริ่มปรับชินกับเสียงผึ้ง เนื่องจากเป็นเสียงที่ไม่มีอันตราย เช่นเดียวกับการใช้เสียงจากลูกโป่ง ทำให้ช้างบางตัวเริ่มไม่มีปฏิกิริยากับการใช้โดรนในสถานการณ์จริง ซึ่งจะต้องอยู่ในการควบคุมของเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องอย่างใกล้ชิดทั้งบนถนนและเขตชุมชน รวมทั้งพื้นที่การเกษตรที่ช้างป่าเข้าไปรบกวน เนื่องจากจะต้องประเมินเส้นทางการบินของช้าง เพื่อไม่ให้ช้างป่า

ตกใจอาจทำอันตรายกับคนหรือบ้านพักอาศัย เมื่อมีปัญหาจากการใช้โดรนอุทยานฯ จะใช้วิธีปลูกต้นไม้หลายชนิดที่ช้างป่าไม่ชอบและไม่เข้าใกล้ ในบริเวณแนวเขตถนนและแนวเขตพื้นที่การเกษตร นอกเหนือจากการสร้างแหล่งอาหารแหล่งน้ำในพื้นที่ป่า การทำแนวรั้วกันช้าง และใช้เจ้าหน้าที่ชุดลาดตระเวนเฝ้าระวังเพื่อขับไล่” นายมานะกล่าว

ด้าน นางรชยา อาคะจักร นักวิจัยกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช จากสถานีวิจัยสัตว์ป่าภูหลวง จ.เลย กล่าวว่า หลังจากแนะนำการเลี้ยงผึ้งกล่อง เพื่อเป็นแนวรั้ว

ป้องกันช้างป่าบุกกรงที่ทำกินในพื้นที่เป้าหมาย เพื่อป้องกันผลกระทบและแก้ไขปัญหาความขัดแย้งระหว่างคนกับช้างป่า ตามนโยบายเร่งด่วนของกรมอุทยานฯ ที่ ต.หาดขาม อ.กุยบุรี โดยนำกล่องเลี้ยงผึ้ง 40 ชุด แหวนเป็นรั้วรอบพื้นที่ของนางปราณี แจ่มแจ้ง เกษตรกรเจ้าของไร่ส้มประดู่ที่บ้านรวมไทย จากนั้นได้แนะนำการเลี้ยงตามหลักวิชาการ เพื่อให้ผึ้งมีความคุ้นเคย โดยผู้เลี้ยงจะมีรายได้เสริมจากการเก็บน้ำผึ้งไปจำหน่าย

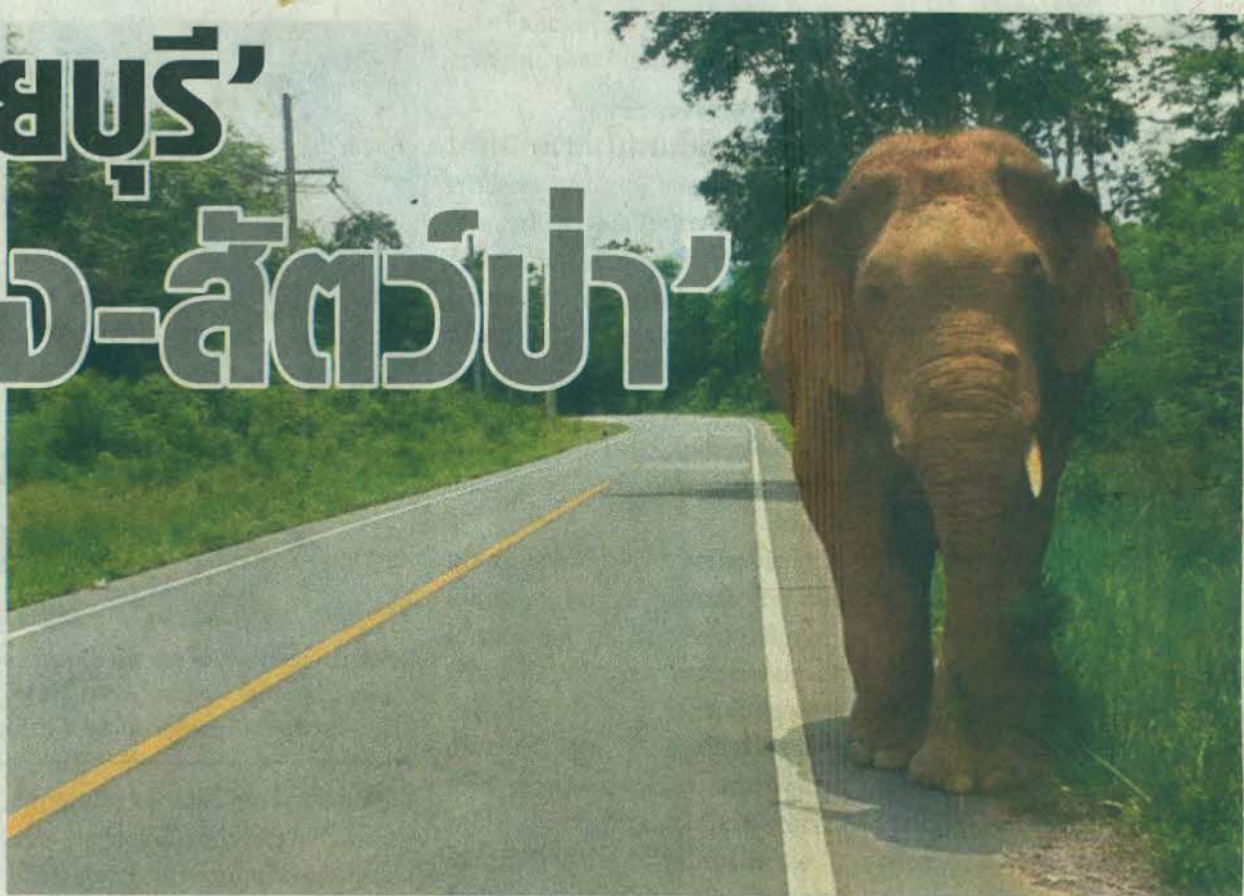
“ล่าสุดได้เดินทางไปทดสอบประสิทธิภาพ

และประเมินผลในการไล่ช้างช้างผึ้งสามารถป้องกันช้างป่าเข้ามากจากการติดตามพฤติกรรมผ่านภาพถ่ายอัตโนมัติ แต่การเลี้ยงผึ้งจะยั่งยืน จำนวนผึ้งต้องมีจำนวนที่เหมาะสม ความแข็งแรง และทีมวิจัยพบปัญหาปัจจัย ทำให้ผึ้งมีจำนวนลดลง ทั้งอากาศที่แปรปรวน ผึ้งขาดอาหารนั้นเมื่อผึ้งลดจำนวนลง ทำให้คนแต่เกษตรกรในพื้นที่นำร่องยืนยันผึ้งกล่องต่อไปตามคำแนะนำ

‘กุยบุรี’ ช้าง-สัตว์ป่า’

หรือบ้านพักอาศัย
อุทยานฯจะใช้วิธี
ป่าไม่ชอบและไม่
ถนนและแนวเขต
จากการสร้างแหล่ง
การทำแนวรั้วกัน
กตตะเวนเผ่าร้าง
จักร นักวิจัยกรม
และพันธุ์พืช จาก
เลย กล่าวว่า หลัง
อง เพื่อเป็นแนวรั้ว

ในพื้นที่เป้าหมาย
และแก้ไขปัญหา
ร่วมกับช้างป่า ตาม
อุทยานฯที่ ต.หาด
เลี้ยงฝั่ง 40 ชุด
นางปราณี แจ่มแจ้ง
รตที่บ้านรวมไทย
ตามหลักวิชาการ
โดยผู้เลี้ยงจะมี
ฝั่งไปจำหน่าย
ดสอบประสิทธิภาพ

และประเมินผลในการไล่ช้างซ้ำ พบว่ารั้ววัง
ฝั่งสามารถป้องกันช้างป่าเข้ามากินพืชไร่ได้
จากการติดตามพฤติกรรมผ่านกล้องบันทึก
ภาพอัตโนมัติ แต่การเลี้ยงฝั่งจะต้องมีความ
ยั่งยืน จำนวนฝั่งต้องมีจำนวนที่เหมาะสม ฝั่งมี
ความแข็งแรง และทีมวิจัยพบปัญหาจากหลาย
ปัจจัย ทำให้ฝั่งมีจำนวนลดลง ทั้งจากสภาพ
อากาศที่แปรปรวน ฝั่งขาดอาหาร นอกจากนี้
นั้นเมื่อฝั่งลดจำนวนลง ทำให้คนเข้ามากินฝั่ง
แต่เกษตรกรในพื้นที่นำร่องยืนยันว่าจะเลี้ยง
ฝั่งกล้องต่อไปตามคำแนะนำ โดยมีเจ้าหน้าที่

จากทีมวิจัยเป็นพี่เลี้ยงดูแลอย่างใกล้ชิด จาก
นั้นจะขยายผลไปเลี้ยงฝั่งในพื้นที่ใกล้เคียงที่
มีช้างป่าเข้ามากรบกวนพืชไร่” นางรชยา กล่าว
ขณะที่ก่อนหน้านี้ กรมอุทยานแห่งชาติ
สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ได้ลงนามบันทึกข้อตกลง
กับบริษัท ทูร คอร์เปอเรชั่น และองค์การ
กองทุนสัตว์ป่าโลกสากล ประเทศไทย เพื่อจัด
ทำโครงการเผ่าร้างช้างป่าด้วยระบบเตือนภัย
ล่วงหน้า ด้วยการติดตั้งกล้องความคมชัดสูง
(Camera trap) 25 ตัว บริเวณเส้นทางเผ่า
ร้างช้างป่าออกมาหากินในพื้นที่การเกษตรของ

ชาวบ้าน ที่บ้านรวมไทย บ้านย่านซื่อ อ.กุยบุรี
เพื่อติดตามการหากินของช้างป่า หรือสัตว์
ป่า ที่เดินออกมาจากพื้นที่ธรรมชาติ จะมีการ
ส่งสัญญาณภาพและพิกัดไปยังศูนย์ควบคุม
ที่อุทยานแห่งชาติกุยบุรี โดยมีเจ้าหน้าที่อยู่
ประจำตลอด 24 ชั่วโมง จากนั้นจะประสาน
ไปยังเครือข่าย หรือส่งเจ้าหน้าที่ชุดเคลื่อนที่
เร็วลงพื้นที่ไปช่วยขับไล่ช้างไม่ให้กัดกินพืช
ผลทางการเกษตร

ขณะนี้อยู่ระหว่างการติดตั้งอุปกรณ์
และทดสอบสัญญาณเพิ่มเติม จากนั้นจะ
มีการประชุมชี้แจงทำความเข้าใจกับชาว
บ้านในพื้นที่เป้าหมาย สำหรับพื้นที่ป่ากุยบุรี
เป็นผืนป่าแห่งแรกที่กรมอุทยานฯนำระบบ
ดังกล่าวมาใช้ หากได้ผลดีจะขยายผล
ดำเนินการในพื้นที่อื่นๆ

หลังจากที่ผ่านมาชาวบ้านหลาย
พื้นที่ได้รับความเดือดร้อนอย่างต่อเนื่อง
จากปัญหาช้างป่าออกมาหากินผลผลิต
การเกษตรได้รับความเสียหาย เนื่องจากการ
ไล่ช้างป่าด้วยวิธีดั้งเดิม โดยใช้ลูก
โป้งไม่ได้ทำให้ช้างป่าตกใจวิ่งหนีเหมือน
ในอดีต

สุรยุทธ ยงชัยยุทธ